

Přátelé koheze
SPOLEČNÁ DEKLARACE
k víceletému finančnímu rámci 2021–2027

My, zástupci Bulharska, České republiky, Estonska, Kypru, Litvy, Lotyšska, Maďarska, Malty, Polska, Portugalska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska a Španělska, jsme se sešli v portugalském městě Beja dne 1. února 2020 u příležitosti summitu Přátel koheze, abychom diskutovali o společných názorech týkajících se víceletého finančního rámce 2021–2027. Uvítali jsme přítomnost Chorvatska jako stávajícího předsednictví EU, Itálie a také evropského komisaře pro rozpočet a správu a evropského komisaře pro soudržnost a reformy.

Odkazujeme na deklarace pražského a bratislavského summitu Přátel koheze ze dne 5. listopadu 2019 a 29. listopadu 2018, v nichž jsou nastíněny hlavní zásady budoucího víceletého finančního rámce, které zůstávají nadále platné,

vybízíme v souladu se závěry Evropské rady ze dne 12. prosince 2019 předsedu Evropské rady k úsilí o vyvážení negociačního balíčku předloženého finským předsednictvím tak, aby příští víceletý finanční rámec poskytl dostatečnou úroveň financování pro implementaci cílů a priorit Strategické agendy EU,

uznáváme, že je nezbytné dosáhnout co nejrychlejší shody nad víceletým finančním rámcem, aby byl zajištěn hladký přechod mezi oběma programovými obdobími,

vítáme v tomto ohledu mimořádné zasedání Evropské rady, které svolal její předseda na 20. února 2020 s cílem dosáhnout dohody o příštím víceletém finančním rámcem,

bereme na vědomí dopis předsedy Evropského parlamentu ze dne 14. ledna 2020 adresovanému předsednictví Rady EU,

znovu potvrzujeme, že politika soudržnosti a společná zemědělská politika se již úspěšně přizpůsobují vyvíjejícím se okolnostem, přičemž budou mít stále významnější úlohu v souvislosti s důležitými výzvami, jako jsou změna klimatu, demografické trendy, inovace, tvorba pracovních míst a udržitelný růst, a že jsou navíc klíčové k tomu, abychom byli schopni čelit hospodářským a sociálním nerovnostem, které by mohly vzniknout v důsledku digitální a klimatické transformace,

zdůrazňujeme, že jakékoli snížení investiční kapacity regionů soudržnosti by bylo nepřijatelné; s přihlédnutím k tomu, že stávající rozdíly v úrovni rozvoje mezi regiony a členskými státy jsou stále značné, a že dopad krize stále přetrvává, Evropa musí zesílit úsilí o zvýšení investic, jež zajišťují hospodářskou, sociální a teritoriální konvergenci,

poukazujeme na to, že politika soudržnosti a společná zemědělská politika mají pozitivní dopad na každodenní život evropských občanů a představují vysoce hodnotný přínos zvyšující jejich důvěru a propojení s evropským projektem, a proto vyžadují dostatečnou úroveň financování,

zdůrazňujeme, že závazky a platby zvláštních nástrojů by měly být umístěny mimo stropy VFR,

upozorňujeme na potřebu překonat rozpory a usilovat o dosažení kompromisu na víceletém finančním rámci 2021–2027, který bude efektivně reagovat na zásadní potřeby a výzvy nadcházejícího období;

shodujeme se, že

1. Hlavní cíle politiky soudržnosti, jako je podpora sbližování méně rozvinutých členských států a regionů, zůstávají nadále platné. Investiční kapacita politiky soudržnosti má zásadní význam pro řešení problémů, kterým Evropská unie čelí, a je neoddelitelně spjata s vnitřním trhem. Souhlasíme s tím, že je třeba dále zefektivnit a zjednodušit fungování politiky, je však nezbytné zajistit dostatečné prostředky, které zaručí její efektivitu. **Financování politiky soudržnosti pro období 2021–2027 by proto mělo zůstat na úrovni víceletého finančního rámce 2014–2020 v reálném vyjádření. Žádný členský stát by neměl čelit prudkému a nepřiměřenému snížení přidělených kohezních prostředků.**
2. Vhodné implementační podmínky jsou zásadní pro úspěch politik a nemají dopad na rozpočet EU. S cílem předejít rizikům při implementaci by měla být **míra spolufinancování zachována na úrovni současného období, předfinancování by mělo být zachováno na dostatečně vysoké úrovni a neměly by být prováděny žádné náhlé změny pravidla pro zrušení závazku.** Tím by se zajistilo účinné a efektivní využívání fondů politiky soudržnosti, aniž by to zatěžovalo vnitrostátní rozpočty. Adekvátní podmínky jsou zvláště důležité pro zlepšení výkonnosti méně rozvinutých regionů a regionů, které čelí trvalým výzvám.
3. Koherenci mezi požadavky EU a odlišnými podmínkami v členských státech a jejich regionech je nutné podpořit **zajištěním větší flexibility**, zejména pokud jde o **tematickou koncentraci na regionální a vnitrostátní úrovni** především v rámci Evropského fondu pro regionální rozvoj, a u míry převodu mezi fondy v rámci sdíleného řízení. To umožní, aby každý členský stát lépe reagoval na výzvy v oblasti klimatu a investiční potřeby.
4. Vytváření nových nástrojů, jakým je **rozpočtový nástroj pro konvergenci a konkurenceschopnost, nástroj pro konvergenci a reformy nebo Fond pro spravedlivý přechod**, je důležité pro dosažení konkrétních cílů, které by doplňovaly cíle kohezní politiky. Jejich fungování musí být v souladu se zachováním rovných podmínek v Unii a mělo by zabránit prohloubení stávajících nerovnováh. Jejich financování by mělo být zajištěno nad rámec návrhu Komise a nemělo by být prováděno na úkor kohezní politiky a společné zemědělské politiky.

5. Systém fungování vlastních zdrojů musí být jednodušší a spravedlivější. Všechny rabaty by měly být zrušeny od počátku příštího víceletého finančního rámce.

Na tomto základě vyzýváme všechny vedoucí představitele a instituce EU, aby se účinně zapojili do produktivních jednání s cílem dosáhnout dostatečně ambiciózní, vyvážené a spravedlivé dohody o dlouhodobém rozpočtu EU a zajistili tak včasné zahájení příští generace programů, což by vyslalo jasný signál důvěry a jednoty občanům a evropskému hospodářství.

Beja, 1 února 2020